

BIJLAGE II

Model voor de precontractuele informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: **Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten**

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): **724500C9X5DJREYB6961**

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/ S-kenmerken)

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Er zal een minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling worden gedaan: ___%

in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

Er zal een minimumaandeel duurzame beleggingen met een sociale doelstelling worden gedaan: ___%

Nee

Het product promoot ecologische/sociale (E/S) kenmerken, en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling heeft, zal het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ___% behelzen

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een sociale doelstelling

Het product promoot E/S-kenmerken, maar zal geen duurzame beleggingen doen

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Welke ecologische en/of sociale kenmerken promoot dit financiële product?

Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten (StiPP) voert een pensioenregeling uit waarbij onder andere ecologische en/of sociale kenmerken worden gepromoot. Dit betekent dat het Pensioenfonds een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid (MVB-beleid) heeft, waarmee het Pensioenfonds ernaar streeft om (potentiële) negatieve impact op samenleving en milieu te identificeren, mitigeren en voorkomen.

Het Pensioenfonds heeft binnen de brede context van MVB keuzes gemaakt ten aanzien van welke onderwerpen prioriteit krijgen. Er is besloten het thema 'Klimaat & Duurzame energie (ecologische kenmerken)' specifieke aandacht te geven.

Klimaat. Klimaatverandering vormt voor onze maatschappij wereldwijd een ongekende uitdaging. Wetenschappelijk staat vrijwel vast dat de klimaatverandering komt door de

groeierende hoeveelheid broeikasgassen in de atmosfeer van de aarde. En dat dit komt door menselijk handelen. Hierdoor ontstaan negatieve maatschappelijke effecten, die we steeds vaker ook als beleggingsrisico's zien.

Naast het Thema 'Klimaat' richt het fonds zicht ook op een bijdrage aan sustainable development goal (SDG) nummer 3: 'Gezondheid & Welzijn: zorgen voor een gezond leven en bevorderen van welzijn voor iedereen op alle leeftijden'.

Voor de promotie van ecologische en sociale kenmerken van de beleggingsportefeuille maakt het Pensioenfonds geen gebruik van een referentiebenchmark.

● ***Met welke duurzaamheidsindicatoren wordt de verwezenlijking van elk van de door dit financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken gemeten?***

Het Pensioenfonds meet de mate waarin de ondernemingen in portefeuille (als onderdeel van de geselecteerde beleggingsfondsen) bijdragen aan de verwezenlijking van de sustainable development goals (SDG's) 3 ('gezondheid en welzijn'), 7 en 13 (gericht op duurzame energie en klimaat).

Het Pensioenfonds meet de ESG-ratings van de ondernemingen in portefeuille.

Het Pensioenfonds meet ook de allocatie naar green bonds in portefeuille.

Om bovengenoemde bijdragen aan de sustainable development goals te monitoren hanteert het Pensioenfonds diverse duurzaamheidsindicatoren. De ecologische indicatoren zijn:

- Broeikasgasemissies (BKG) – voor de evaluatie en bijsturing van de beleggingsportefeuille om de klimaatdoelstellingen te realiseren;
- Koolstofvoetafdruk – idem;
- BKG-intensiteit – idem;
- Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen – voor de beheersing van klimaatrisico in de beleggingsportefeuille;
- Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten – idem;
- Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie – idem (klimaatdoelstelling en -risico);
- Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissie-reductie – idem (klimaatdoelstelling en -risico);
- Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden – belangrijke relatie met klimaat;

De indicator om te beoordelen of de portefeuille van het Pensioenfonds een zwaarder gewicht naar betere ESG ratings heeft dan de brede markt is de MSCI ESG rating van de ondernemingen waar de portefeuille van het Pensioenfonds exposure naar heeft.

Daarnaast kiest het Pensioenfonds ervoor niet te beleggen in ondernemingen die niet passen bij de MVB-uitgangspunten van het fonds. Het gaat daarbij om ondernemingen die:

- de productie, toelevering, distributie en/of verkoop verzorgen van controversiële wapens op basis van de Controversial Weapons Radar (CWR):
 - Anti-persoonsmijnen (Ottawa Treaty),
 - Nucleaire wapens,

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

- Biologische wapens (Biological and Toxic Weapons Convention),
- Chemische wapens (Chemical Weapons Convention),
- Clusterwapens (Convention on Cluster Munitions),
- Verarmd uraniummunitie, en
- Witte fosfor;
- 30% of meer van hun omzet halen uit de winning van (thermische) kolen (mijnbouwbedrijven);
- 5% of meer van de omzet uit tabak en tabak gerelateerde producten behalen (tabaksproducenten);
- de UN Global Compact-principes schenden. Bijvoorbeeld bedrijven die de mensen- of arbeidsrechten op grove wijze schenden, ernstige milieuschade veroorzaken of betrokken zijn bij ernstige fraude.

Ook belegt het fonds niet in staatsobligaties van bepaalde landen en/of bedrijven in bepaalde landen waarvoor een wettelijk handelsembargo geldt. Bijvoorbeeld afgekondigd door de EU (EU-Sanctielijst) of de VN (VN Veiligheidsraad-Sanctielijst).

Overig – goed bestuur. Het Pensioenfonds belegt in ondernemingen die praktijken van een goed bestuur volgen. Het Pensioenfonds onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarbij wordt het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad gehanteerd. Dit betekent dat het Pensioenfonds verwacht van de ondernemingen waarin het Pensioenfonds belegt, dat zij conform internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. De beleggingsportefeuille wordt op eventuele schendingen gescreend.

- ***Wat zijn de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt en hoe draagt de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?***

Niet van toepassing.

- ***Hoe doen de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt te doen geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?***

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Niet van toepassing.

Hoe zijn de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voorecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voorecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu-of sociale doelstellingen.

Houdt dit financiële product rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Ja, het Pensioenfonds houdt rekening met negatieve effecten van zijn beleggingsbeslissingen op verschillende terreinen, zoals:

- Ecologische aspecten;
- Sociale en werkgelegenheidszaken
- Eerbiediging van de mensenrechten; en
- Bestrijding van corruptie en van omkoping.

Het Pensioenfonds doet dit door in de vormgeving van het strategisch beleggingsbeleid een integrale afweging te maken tussen vijf aspecten:

- Risico;
- Rendement;
- Kosten;
- Benodigde governance vanuit het Pensioenfonds; en
- MVB-uitgangspunten.

In het MVB-beleid zijn de specifieke MVB-uitgangspunten gedefinieerd. Het strategische beleggingsbeleid van het fonds vormt het kader waarbinnen het Pensioenfonds de beleggingsportefeuille beheert. De belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren rapporteert het Pensioenfonds in de periodieke rapportage (Annex IV) als bijlage van het jaarverslag en in de Verklaring belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (Annex I), te vinden op de fondswaarsite in de rubriek Duurzaamheidsinformatie.

Nee

De beleggingsstrategie stuurt beleggingsbeslissingen op basis van factoren als beleggingsdoelstellingen en risicotolerantie.

Welke beleggingsstrategie hanteert dit financiële product?

Het Pensioenfonds hanteert een langetermijnbeleggingsstrategie die vastgelegd is in het strategische beleggingsbeleid van het fonds. Het strategische beleggingsbeleid ligt in beginsel voor drie jaar vast en bevat o.a. de doelstelling en risicobereidheid van het Pensioenfonds, de doelstelling en restricties van het strategische beleggingsbeleid en het

beleggingsproces. Naast het strategische beleggingsbeleid wordt jaarlijks een beleggingsplan opgesteld als verdere verfijning en actualisering van het strategische beleggingsbeleid.

Onderdeel van het strategische beleggingsbeleid is het MVB-beleid. In dit beleid zijn de instrumenten toegelicht die het Pensioenfonds tot zijn beschikking heeft om zijn MVB-strategie uit te voeren. De instrumenten zijn ESG-integratie, screening, uitsluiting, best-in-class, dialoog, uitoefening van stemrecht en positieve selectie.

● ***Welke bindende elementen van de beleggingsstrategie zijn bij het selecteren van de beleggingen gebruikt om te voldoen aan alle ecologische en sociale kenmerken die dit financiële product promoot?***

Het Pensioenfonds beoordeelt externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen op de wijze waarop de onderstaande MVB-instrumenten van toepassing zijn in het beleggingsproces. Binnen “passief beheer” is de keuze voor de benchmark leidend, terwijl bij “actief beheer” (waaronder illiquide categorieën) ‘MVB’ onderdeel is van het proces om managers te selecteren. De fiduciaire vermogensbeheerder adviseert het Pensioenfonds hierover en neemt deze elementen in acht bij de uitvoering van selectieprocessen.

- **ESG-integratie** - Het Pensioenfonds beoordeelt via zijn fiduciair vermogensbeheerder op welke wijze ESG / MVB in het beleggingsproces van zijn externe vermogensbeheerders is geïntegreerd;
- **Screening** - Het uitvoeren van een onderzoek naar de broeikasgasuitstoot en arbeidsrechten om de belangrijkste risico's in de portefeuilles in kaart te brengen. De portefeuille van het Pensioenfonds wordt gescreend op de 'UN Global Compact'-principes en andere controversiële activiteiten, waarbij wordt gekeken hoe ernstig arbeids- en mensenrechten door de ondernemingen in de portefeuilles geschonden worden;
- **Uitsluiting** - Het Pensioenfonds sluit onder andere bedrijven uit met een hoge CO₂-uitstoot of die betrokken zijn bij structurele arbeidsnormenschendingen;
- **Best-in-class** - Met deze aanpak beoogt het Pensioenfonds alleen te beleggen in bedrijven die goed scoren ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- Het Pensioenfonds voert via de fiduciair vermogensbeheerder de **dialoog** met als doel om de klimaatverandering onder de aandacht te brengen en de algemene standaarden binnen een bedrijfstak of keten te verbeteren. Voor sommige dialogen wordt samengewerkt met andere nationale en internationale partijen (bijvoorbeeld het Platform Living Wage Financials en de Climate Action 100+);
- De **uitoefening van stemrecht** om aan te geven wat het Pensioenfonds vindt van de manier hoe de ondernemingen in de portefeuilles met arbeids- en mensenrechten en ESG-kwesties omgaan;
- **Positieve selectie** - Het Pensioenfonds wil niet alleen schade vermijden ('do no harm'), maar wil ook beleggen in positieve oplossingen. Via een thematische beleggingsportefeuille belegt het Pensioenfonds in ondernemingen die bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) gerelateerd aan Gezondheid & Welzijn en klimaat.

Niet elk instrument uit bovenstaande opsomming kan worden ingezet bij elke beleggingscategorie. Het Pensioenfonds beoordeelt voor elke categorie de beschikbaarheid van de instrumenten en of inzet wenselijk is in het licht van het MVB-beleid en de overige doelstellingen van het Pensioenfonds.

Met welk toegezegd minimumpercentage wordt de ruimte voor in overweging te nemen beleggingen beperkt vóór toepassing van die beleggingsstrategie?Het

Pensioenfondsen beleggen niet in het volledige beleggingsuniversum. Het Pensioenfonds hanteert een raamwerk om te bepalen welke bedrijven negatieve maatschappelijke impact veroorzaken en sluit de geïdentificeerde bedrijven uit van het universum. In dit raamwerk kijkt het Pensioenfonds onder andere of er internationale verdragen of conventies zijn die het gebruik van het product of dienst verbieden of streven om het significant te reduceren.

Praktijken op het gebied van **goed bestuur** omvatten goede management-structuren, betrekkingen met werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving

Het deel van het beleggingsuniversum waar niet in belegd wordt, verschilt per beleggingscategorie, waardoor op voorhand geen minimum gesteld kan worden voor de gehele beleggingsportefeuille. Er is op voorhand ook geen intentie om het beleggingsuniversum met een vast percentage te verlagen.

- **Wat is het beleid om praktijken op het gebied van goed bestuur te beoordelen voor de ondernemingen waarin is belegd?**

Voor de beoordeling of beleggingen (uitsluitend bedrijven) voldoen aan praktijken van goed bestuur hanteert het Pensioenfonds een methodologie van MSCI ESG Research: MSCI ESG Controversies. Dit zijn beleggingen die de UN Global Compact en OESO-richtlijnen schenden.

Welke activa-allocatie is er voor dit financiële product gepland?

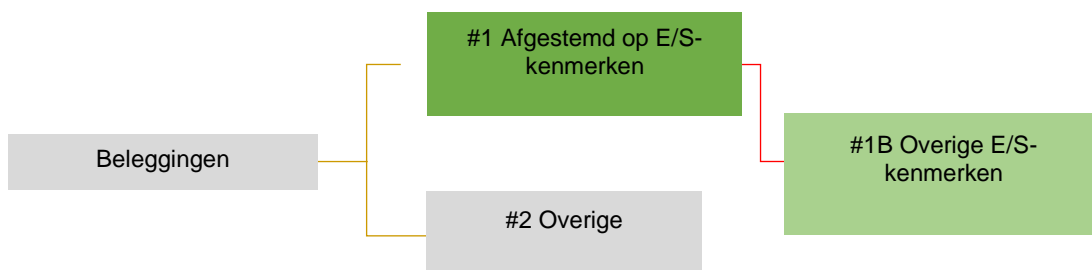

Het Pensioenfonds herijkt periodiek (om de circa drie jaar) zijn strategisch langetermijnbeleggingsbeleid met behulp van een zogenaamde ALM-studie. Hieruit volgt het gewenste rendements- en risicoprofiel van het Pensioenfonds, met inachtneming van duurzaamheidsrisico's. Het strategische beleggingsbeleid dient vervolgens als uitgangspunt bij de vaststelling van het jaarlijkse beleggingsbeleid.

Het Pensioenfonds streeft een gediversifieerde beleggingsportefeuille na, waarin diverse beleggingscategorieën en economische sectoren zijn vertegenwoordigd, en die aansluit bij het MVB-beleid. Er kan een focus liggen binnen sectoren op bedrijven met goede MSCI ESG Research ESG-ratings. Per beleggingscategorie wordt de invulling van verantwoord beleggen bepaald, inclusief de integratie van de ecologische en sociale kenmerken. Dit is mede afhankelijk van de implementatiemogelijkheden. Bij deze afweging wordt ook bepaald of belegd wordt in entiteiten via een directe blootstelling, een mandaat, of via een indirecte blootstelling, een beleggingsfonds of andere beleggingsoplossing.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het gebruikte financiële product om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Circa 95% tot 100% van de strategische portefeuille (exclusief liquiditeiten) valt in deze categorie. Voor deze beleggingen worden praktijken van goed bestuur door het Pensioenfonds verwacht waarvan de monitoring onderdeel is van het beleggingsproces.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging kwalificeren. De categorie bestaat voornamelijk uit de liquiditeitsposities van het Pensioenfonds.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat de subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken**. Deze categorie omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren, voornamelijk omdat niet voldaan wordt aan de positieve bijdrage aan de ecologische en sociale doelstellingen van de EU-taxonomie.

- **Hoe worden met het gebruik van derivaten de ecologische en sociale kenmerken verwezenlijkt die het financiële product promoot?**

Niet van toepassing.

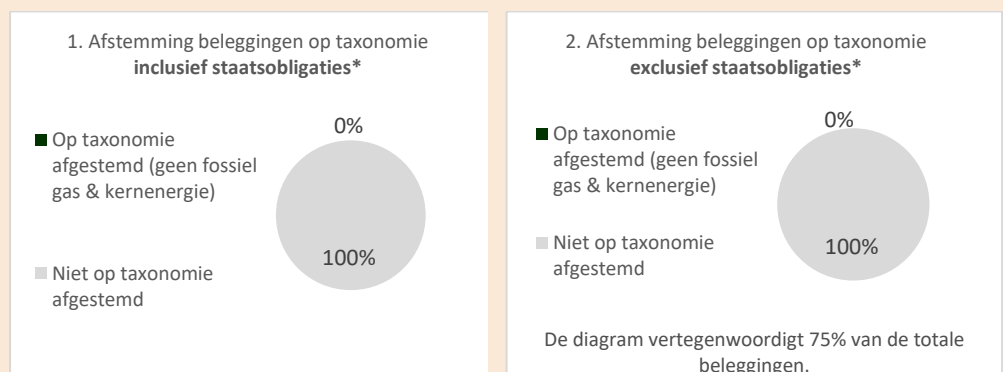
In hoeverre zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling minimaal op de EU-taxonomie afgestemd? Het Pensioenfonds promoot wel ecologische en sociale kenmerken in zijn beleggingsbeleid maar zal niet beleggen in duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling. Een minimale mate waarin duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling zijn afgestemd op op de EU-Taxonomie is niet van toepassing.

Een minimale mate waarin duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling zijn afgestemd op op de EU-Taxonomie is niet van toepassing.

- **Belegt het financiële product in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen?¹**

- Ja
- In fossiel gas In kernenergie
- Nee

De twee onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op deze taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat "staatsobligaties" alle blootstellingen aan overheden.

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linker marge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in de Gedelegeerde verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een milieudoelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissies hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

- **Wat is het minimumaandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Beleggingen met een duurzame doelstelling en die voldoen aan de overige criteria zijn beleggingen die al passen in een duurzame en leefbare wereld. Er zijn echter ook beleggingen die daar nog niet zijn maar naartoe bewegen of die bijdragen aan de transitie. Op voorhand is geen beleggingscategorie of -fonds toe te wijzen aan dergelijke beleggingen. Het Pensioenfonds hanteert een minimumaandeel van 0%.

- **Wat is het minimumaandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie zijn afgestemd?**

Niet van toepassing.

- **Wat is het minimumaandeel van sociaal duurzame beleggingen?**

Niet van toepassing.

- **Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor zijn deze bedoeld en bestaan er ecologische of sociale minimumwaarborgen?**

De beleggingen in de beleggingsportefeuille onder "#2 Overige" zijn liquiditeiten en financiële derivaten. Deze beleggingscategorieën lenen zich in de basis niet om ecologische en sociale kenmerken te promoten.

In het geval van liquiditeiten is het wel mogelijk ecologische en sociale minimumwaarborgen aan de hand van uitsluitingen te integreren. De overige beleggingen van het Pensioenfonds moeten voldoen aan het MVB-beleid.

- **Is er een specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te bepalen of dit financiële product is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?**

Voor de promotie van de ecologische en sociale kenmerken van de gehele beleggingsportefeuille maakt het Pensioenfonds geen gebruik van een referentiebenchmark.

- **Hoe wordt de referentiebenchmark doorlopend afgestemd op alle ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?**

Niet van toepassing.

- **Hoe wordt geborgd dat de beleggingsstrategie op de methode van de index afgestemd blijft?**

Niet van toepassing.

- **Waarin verschilt de aangewezen index van een relevante brede marktindex?**

Niet van toepassing.

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

- **Waar is de voor de berekening van de aangewezen index gebruikte methode te vinden?**

Niet van toepassing.

Waar kan ik online meer specifieke informatie over dit product vinden?

Op de website van het Pensioenfonds is informatie opgenomen over het ESG beleid en de uitvoering, zie het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid². Het Pensioenfonds publiceert ook informatie in zijn jaarverslag en in het MVB-jaarverslag over dit beleid en zijn beleggingen.³

U vindt meer productspecifieke informatie op de website: [myb-beleid.pdf](https://www.stippensioen.nl/mvb-beleid.pdf) ([stippensioen.nl](https://www.stippensioen.nl))

² Artikel 10 SFDR.

³ Artikel 11 SFDR.